

Samlagning hverfipunga

①

Heldarhverfipungi agna kerfis m. t. t.
einhvers punkt er fasti (ekker tykavagi)

Víxlverkan á milli einda

→ vagi á eindir

→ hverfipungi einstakra einda
ekki varðveittur

Undantekning er venjulega Hartree nálgun
p.s. allar eindir hefst í sama málhúsi
→ vantar "fylgniheit" í Hartree nálgun

Spuna-breutar víxlverkan veður þú
ad horki L né S eru varðveitt
heldur J

spunnið þrjú

Þetta er einfalt spinnakerfi (spinnakerfi) með tvö spin (spinnakerfi) sem eru tengd saman.

Þetta er einfalt spinnakerfi.

Þetta er einfalt spinnakerfi.

Þetta er einfalt spinnakerfi.

Þetta er einfalt spinnakerfi.

$$[S_x, S_y] = [S_{1x} + S_{2x}, S_{1y} + S_{2y}]$$

$$= [S_{1x}, S_{1y}] + [S_{2x}, S_{2y}]$$

$$= i\hbar S_{1z} + i\hbar S_{2z}$$

$$= i\hbar S_z$$

Samdæmi; samlagning spuna

tvær eindir með $s=1/2$ spuna

Hornteltur grunnur

förvætt tenging 2x2

$$\{|\epsilon_1, \epsilon_2\rangle\} = \{|+, +\rangle, |+, -\rangle, |-, +\rangle, |-, -\rangle\}$$

eiginvektorar S_1^2, S_2^2 og S_{1z}, S_{2z}

(átrúkan...)

$$S_1^2 |\epsilon_1, \epsilon_2\rangle = S_2^2 |\epsilon_1, \epsilon_2\rangle = \frac{3}{4}\hbar^2 |\epsilon_1, \epsilon_2\rangle$$

markaði I

$$S_{1z} |\epsilon_1, \epsilon_2\rangle = \epsilon_1 \frac{\hbar}{2} |\epsilon_1, \epsilon_2\rangle$$

$$S_{2z} |\epsilon_1, \epsilon_2\rangle = \epsilon_2 \frac{\hbar}{2} |\epsilon_1, \epsilon_2\rangle$$

CSCO

Heildar spuni

$$\bar{S} = \bar{S}_1 + \bar{S}_2$$

(x, y, z)

er hveðipungi þú $[S_i, S_j] = i\hbar \epsilon_{ijk} S_k$

$$S^2 = S_1^2 + S_2^2 + 2\vec{S}_1 \cdot \vec{S}_2$$

$$= S_1^2 + S_2^2 + S_{1+}S_{2-} + S_{1-}S_{2+} + 2S_{1z}S_{2z}$$

\vec{S}_1 og \vec{S}_2 vixlast við S_1^2 og S_2^2

$$\rightarrow [S_z, S_1^2] = [S_z, S_2^2] = 0$$

$$[S^2, S_1^2] = [S^2, S_2^2] = 0$$

$$[S_z, S_{1z}] = [S_z, S_{2z}] = 0$$

en

$$[S^2, S_{1z}] \neq 0$$

því haldar spuni er vandmittur

Finnu nýjan grunn

Eiginvektorar \vec{S} og S_z $|S, M\rangle$

$$\{S_1^2, S_2^2, S^2, S_z\} : \text{CSCO}$$

ekki vandskylegir

$$[S^2, S_{1z}] = [S_1^2 + S_2^2 + 2\vec{S}_1 \cdot \vec{S}_2, S_{1z}]$$

$$= 2[S_1 \cdot S_2, S_{1z}]$$

$$= 2[S_{1x}S_{2x} + S_{1y}S_{2y}, S_{1z}]$$

$$= 2i\hbar(-S_{1y}S_{2x} + S_{1x}S_{2y}) \neq 0$$

Eiginægar S^2 :

$$\begin{pmatrix} 0 \\ -\frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} \\ 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} \\ 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

\updownarrow \updownarrow \updownarrow \updownarrow

0 $2\hbar^2$ $2\hbar^2$ $2\hbar^2$

líkingar

roðir i vegur

$|++\rangle$

$|+-\rangle$

$|-\rangle$

$|--\rangle$

$\frac{3}{4} + \frac{3}{4} + 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}$

(4)

framsætning S^2 og S_z fundin
 í grunninum $\{ |+-\rangle \dots \}$

og síðan sett á hornatímaform

$$S_z = \hbar \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix} \quad S^2 = \hbar^2 \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$$

S M \checkmark eigin vægar S^2

$|0,0\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \{ |+-\rangle - |-+\rangle \}$

andsamhverft
 $1 \approx 2$
 einstígr

$|1,1\rangle = |++\rangle$

$|1,0\rangle = \frac{1}{\sqrt{2}} \{ |+-\rangle + |-+\rangle \}$

$|1,-1\rangle = |--\rangle$

samhverft
 $1 \approx 2$
 þrístígr

engin sígild samsvörum
 vegna skömmtunar hverjipungans
 og $s = \frac{1}{2}$ spana

hornatímaform
 4-vitrúm
 \rightarrow CSCG

Almennar aðferdir (5)

hverfingur \vec{J} : stöðreyndir, upprifjun

grunnur \leftarrow eiginvægar J^2 og J_z : $|k, j, m\rangle$

$$J^2 |k, j, m\rangle = j(j+1)\hbar^2 |k, j, m\rangle$$

$$J_z |k, j, m\rangle = m\hbar |k, j, m\rangle$$

$$J_{\pm} |k, j, m\rangle = \dots |k, j, m \pm 1\rangle$$

$\Sigma(k, j)$ vigurrúmið spannað af $\{|k, j, m\rangle\}$
($2j+1$)-Vitt

\vec{I} heild óbreytt eftir vertum J^2, J_z, J_{\pm}

Innan $\Sigma(k, j)$ eru fylkisstök $F(\vec{J})$
óháð k

Samlegning tvoe rúndir (6)

rúmin

$$\Sigma(k_1, k_2; j_1, j_2) = \Sigma_1(k_1, j_1) \otimes \Sigma_2(k_2, j_2)$$

$$\vec{J} = \vec{J}_1 + \vec{J}_2$$

$$[J_i, J_j] = i\hbar \epsilon_{ijk} J_k \text{ hefur að sjáa } \rightarrow \text{hverfingur } \vec{J}$$

$$[J_{1i}, J_{2j}] = i\hbar \epsilon_{ijk} J_{1k} \text{ og fyrir } 2$$

$$[\vec{J}_1, \vec{J}_2] = 0$$

$$\rightarrow [J_z, J_1^2] = [J_z, J_2^2] = 0$$

$$[J^2, J_1^2] = [J^2, J_2^2] = 0$$

$$[J_{1z}, J_z] = [J_{2z}, J_z] = 0$$

en $[J_{1z}, J^2] \neq 0$ og ± 2

grunnaskipti

$|k_1 k_2 j_1 j_2; m_1 m_2\rangle$ er sameiginlegt
eiginástand $J_1^2, J_2^2, J_{1z}, J_{2z}$

Vitjum tíma sameiginleg eiginástand
 J_1^2, J_2^2, J^2, J_z

Eigingildi

$j_1 \geq j_2$ *alvegum fyrst*

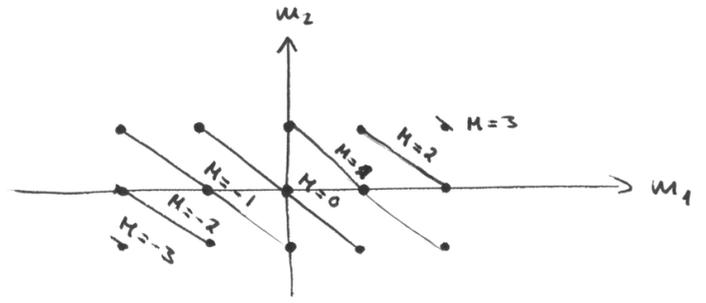
J_z

$$J_z |j_1 j_2; m_1 m_2\rangle = (J_{1z} + J_{2z}) | \dots \rangle$$
$$= (m_1 + m_2) \hbar | \dots \rangle$$

$\rightarrow M = m_1 + m_2$ tekur gildi
 $j_1 + j_2, j_1 + j_2 - 1, \dots, -(j_1 + j_2)$

Margfeldni $M : g_{j_1 j_2}(M)$

þessi $j_1 = 2, j_2 = 1$

Eigingildi J^2

$$J = j_1 + j_2, j_1 + j_2 - 1, \dots, |j_1 - j_2|$$

fjöldi ástanda $\sum_{j=j_1-j_2}^{j_1+j_2} (2j+1) = (2j_2+1)(2j_1+1)$
sjá bók

$\rightarrow J^2$ og J_z eru CSCO á $\Sigma(j_1, j_2)$

eiguvigrar

(9)

$$J^2 |J, M\rangle = J(J+1)\hbar^2 |J, M\rangle$$

$$J_z |J, M\rangle = M\hbar |J, M\rangle$$

$$|J, M\rangle = \sum_{m_1=-j_1}^{j_1} \sum_{m_2=-j_2}^{j_2} |j_1, j_2; m_1, m_2\rangle \underbrace{\langle j_1, j_2; m_1, m_2 | J, M \rangle}_{\text{Clebsch-Gordan stuðlar}}$$

CG-stuðlar valdir p.a. $\in \mathbb{R}$

$$\neq 0 \text{ ef } \left\{ \begin{array}{l} M = m_1 + m_2 \\ |j_1 - j_2| \leq J \leq j_1 + j_2 \end{array} \right\} \text{ þríhyrningsregla}$$

$|J, M\rangle$ er einingarnættar grannur

$$\rightarrow |j_1, j_2, m_1, m_2\rangle = \sum_{J=|j_1-j_2|}^{j_1+j_2} \sum_{M=-J}^J |J, M\rangle \langle J, M | j_1, j_2, m_1, m_2 \rangle$$

Raumtölur

(10)

$$\rightarrow \langle JM | j_1, j_2, m_1, m_2 \rangle = \langle j_1, j_2, m_1, m_2 | JM \rangle$$

Súmmingur og tensorvirkjar

Framsetning súmmings

(Lectures on QM) ^{W.A. Benay}
(Gordon Baym)
(QM Merzbacher)

Ef J er heildar

hverfipungu kerfis

pá snýr

$$R_{\vec{\alpha}} = e^{-i\vec{J} \cdot \vec{\alpha} / \hbar}$$

Kerfinu í pósitíva stöðu um $\vec{\alpha}$ um hornið $|\alpha|$ m.p.a. verka $\vec{\alpha}$ ástandið frá vinstri

Ef $R_{\vec{\alpha}}$ verbar $\vec{\alpha}$ eigin ástand $J^2 |j, m\rangle$ þá breytist ekki j

$$\rightarrow [R_{\vec{\alpha}}, J^2] = 0$$

↑ súmmingur breytir ekki hverfipungu (lengd)

$$J^2 R_{\bar{\alpha}} |jm\rangle = R_{\bar{\alpha}} J^2 |jm\rangle = j(j+1) R_{\bar{\alpha}} |jm\rangle$$

en m breytist, snúna ástandið er ekki lengur eiginástand J_z (vanna $\bar{\alpha} \sim \hat{z}$) þá breytist ekki z -hútt J

fullkomin grunnur

$$\rightarrow R_{\bar{\alpha}} |jm\rangle = \sum_{m''=-j}^j |jm''\rangle d_{m''m}^{(j)}(\bar{\alpha})$$

med (j, m) til (j, m'') $d_{m''m}^{(j)}$

$$d_{m''m}^{(j)}(\bar{\alpha}) = \langle jm'' | e^{-iJ \cdot \bar{\alpha}/\hbar} |jm\rangle$$

$(2j+1) \times (2j+1)$ fylki $d^{(j)}(\bar{\alpha}) \leftarrow$ óháðafleiddi

Einn snúningur $\bar{\gamma}$ má brjóta niður í tvo $\bar{\alpha}, \bar{\beta}$

$$R_{\bar{\gamma}} = R_{\bar{\beta}} R_{\bar{\alpha}}$$